

10.2.2012/ek

LÄÄKÄRI JA KRIISITIEDOTTAMINEN

Eila Kujansuu

Ylilääkäri

Hervannan

terveysasema II

Attendo (-MedOne)

Sidonnaisuudet

- LL, yleislääketieteen erikoislääkäri, diabeteksen hoidon ja hallinnon erityispätevyydet, perhelääkärikoulutus
- Vastaava lääkäri Hervannan terveysasema II Attendo (MedOne)
- Päätoimittaja Yleislääkäri-lehti
- SLL terveystieteellisen jaoksen jäsen

AURASSA LENTÄMINEN ON KEVYTTÄ

Yhteispeli
vesiepidemiassa

7.10.2008

Eila Kujansuu
avoterveydenhuollon ylilääkäri
Nokian kaupunki

Lähtökohta

- 28.11.2007 Kullaanvuoren jätevedenpuhdistamolla 450 tonnia puhdistettua jätevettä vesijohtoveteen pe 30.11. mennessä
- 30.11. tästä tieto sekä potilaita ensiapuun
- Vesilaitoksen johdolla tiedotus Nokialla
- Tieto Pirtevaan ja KTL Kuopion vesiepidemiologian osastoon, ensimmäinen soitto infektiolääkärille

Lähtökohta (jatkoa)

- La-su valmiuden nosto terveystieteiden keskuksessa
- Infektiolääkärin ja Tays mikrobiologin ohjeiden mukaiset näytteenotto- ja antibioottiohjeet (vain kaikkein sairaimmille antibioottihoito), joista uusia versioita tarpeen mukaan kymmenkunta
- Sähköpostitse ilmoitus tapahtumasta: KTL, STM, Länsi-Suomen lääninlääkäri ym.

Epidemia etenee

- 3.-4.12. Epidemian hoito yhteistyössä Tays, KTL
- 5.12. putkirikko, veden käyttökielto, hätäviesti
- Lisääntyneet potilasmäärät
- Lisääntyneet henkilökunnan sairastumiset (tartunta)
- Pitkät pyhät edessä
- Puolustusvoimien vedenjakelu alkoi
- PSHP:lle pyyntö järjestää ympäristökuntien apu pandemiasuunnitelman pohjalta
- Samana pv:nä ympäristökuntien järjestäytymiskokous Nokialla

Kaaoksen hallinta

- Emotionaalisesti tilanne latautunut
- Nokialaiset vihaisia ja ripulissa
- Lehdistö riemuissaan, osin arroganttia
- Itse taistelimme kuolemia vastaan
- Ulkopuolinen asiantuntemus toi rungon, epidemioita on ollut ennenkin, kulkukin on ennustettavissa, ongelmiin voi varautua

Verkostoitumisen voima

- Oikeat toimijat
- Byrokratia ei este
- Yhteinen päämäärä
- Asiantuntemus
- Jyvät seuloutuivat akanoista
- Viranomaiset ottivat paikkansa

HERÄTYS LEHDISTÖÖN VAIKUTTAMISESSA

- Lehdistölle voi esittää toivomuksia
- Lehdistön, radion ja tv:n kautta on suora yhteys kansalaisiin
- Lehdistö/radio/tv taipuu toimijasta tiedottajan rooliin, kun sanoma on välttämätöntä
- 5.12. ex tempore vetoamus radiossa ja tv:ssä yleisölle sellaisenaan ulos

Antibioottipolitiikka

- Pidättyväinen Nokian terveyskeskuksessa
- Onnistui hyvin kahdestakin syystä: nesteytys auttoi hyvin ja lehdistö toi hyvin esille infektiolääkäreiden kannan

Hoito

- Nesteytys: keittosuola 1000!
- Useimmat toipuivat hienosti
- Laboratorionäytteitä vain epidemianäytteinä ja sairaimmilta –käytännössä sairaalaan menijöiltä

Kammottavat mikrobit

- Epidemia-arviot pelkästään infektiolääkäreiltä ja KTL:lta
- Nokia pitäytyi omissa faktoissa
- Salmonellat ja shigellat eivät nokialaisia hätkäyttäneet
- Tiedotusvälineet ohjattiin kysymään epidemiamerkitys infektiolääkäreiltä ja epidemiologeilta

VOIMAVARANA TOIMITTAJAT

- Kulkevat kriisistä toiseen
- Omaavat hiljaista tietoa aikaisemmista kaikenlaisista kriiseistä
- Ovat kysyneet asioita monilta nytkin

Pahassa paikassa apu lähellä

- Illalla pöydän tyhjennys, yöllä alitajunta seuloo hiljaiset viestit aamun toimien pohjaksi

Yhteenveto

- Konsultoi
- Verkostoidu
- Tee valmiussuunnitelman ilmoitukset
- Kuuntele hiljaiset viestit
- Varo viisaita, poimi nöyrät, älä sulje portteja

Yhteenveto tiedotuksesta

- Kukin tiedottaa sen minkä varmasti tietää
- Lehdistön voi ottaa avuksi
- Lehdistöä voi velvoittaa auttamaan –jos kokevat tilanteen pahaksi, auttavat – synergiaetujakin on
- Kun resurssit käytetty, mistä apu? – Maallikot?

Miten lääkäri varautuu kriisiviestintään

- Asioita on hyvä joskus päästää mieleensä, entä jos...
- Onnettomuus- ja viestintäkoulutusta järjestetään –tärkein anti edellä mainittu?
- Maanpuolustuskurssi on hyvä pohja
- Valmiussuunnitelmia on pakko tehdä – paperinmakuisia, olisi silti terveellistä vilkaista

Lääkäri ja toimittajat (mutuja)

- Jokaisen toimittajan voi haastaa mukaan pelastamaan maailmaa
- Toimittaja ryhtyy toimeen riemumielin, on ahkera, sitoutunut, innovatiivinen, jopa lojaali, sitäpaitsi viestintään koulutettu ja monissa vesissä keitetty
- Mutta jos ei ota häntä mukaan, hän ampuu sinua selkään joka mutkassa

Miten yhteistyö luodaan

- Jos ei voi antaa toimittajalle sitä (sensaatiota), mitä hän hakee, pitää antaa jotain muuta
- Toimittaja on saanut tehtäväkseen tehdä jutun –sen sävyyn voi vaikuttaa
- Toimittajalla on kiire -juttu nähtäväksi –pari suurinta virhettä korjataan (=tarv. puoli juttua, ei tehdä numeroa)